

DOĞU VE GÜNEYDOĞU'DA SAĞLIK HİZMETİ VERİLİRKEN..

• Ecz. Mehdi ADVAN

Türk Eczacıları Birliği
Merkez Heyeti Üyesi

ÜZERİNDE dar, kısa bir cöpken, belden yukarıda uzun kuşakla sıkıca bağlanmış oldukça bol paçalı, kalın çizgili pantolon bulunan esmerler, kısaya yakın yaşlı bir adam ürkek adımlarla eczaneye girdi. Kalın bıyıkları yumuşak yüz hatlarına pek uygun düşmüyordu. Başı kırmızı-beyaz özel desenli bir kumaşla özel biçimde sarılıydı. Son günlerde bu kıyafet taşıyan birçok kişi kentte görülmüyordu.

Kapının karşısına isabet eden bankonun arkasındaki beyaz ışık önüğü ile duran eczacı kalfasına elindeki reçeteyi uzatıp uzatmamakta kararsız gibiydi. Kalfanın onun ana dili ile konuşmaya başlaması ile birden rahatladı. Reçeteyi verdi, cebindeki tütün tabakasını çıkarıp alışkın hareketlerle sigarasını sarmaya koyuldu. Bir taraftan reçetesi hazırlanırken diğer yandan da kırık dökük cümlelerle teşekkür ediyordu.

Fakat o ne?.. Yıldırım hızı ile eczaneye dalan ve kendisine biçkin süsü veren genç bir delikanlı, hemen duruma el koyarak kalfaya bu adamın bu ilaçları almayacağını, tezgaha dizilmiş olanları da istemediğini söylüyordu. Ne oluyordu, sonradan gelen bu delikanlı da kimdi? Hastanın çok yakını mıydı acaba? İsrarla reçetenin arkasına kimin ne amaçla yazdığı ve neye yarayacağı belli olmayan bu muvazaalı eczane adını gösterip, oraya gitmeleri gerektiğini anlatıyor, doğrusu işini de iyi yapmaya çalışıyordu. Zaten yolda birbirlerini kaybetmeseler bütün bunlar olmayacaktı.

Tartışma uzayınca, başka bir hasta ile ilgilenmekte olan eczacı, sorunu çözmek üzere hastasından izin isteyerek olaya karıştı. Eşine ilaç almak için gelen ve gıysilleri ile dikkati çeken adam, üstelik konuşulanları anlamıyor, bir Eczacı'ya, bir de ilaçları lade etmek isteyen delikanlıya bakıyordu.

Neden sonra iş anlaşılıyordu. Bu garip giyimli adam, Kuzey Irak'lı bir mülteci idi ve yaşadığı Çadır-Kent'deki hekimin reçetesi ile şehir merkezindeki bir eczaneye gelmiş, ancak eczane sınırlarının engeli ile karşılaşmıştı. Sonunda Eczacı sert bir dil kullanarak delikanlıyı eczane çıkartıp hasta sahibine de ilaçlarını teslim etti.

Ancak iş bununla bitmiyordu. Devlet Konuğu'nun parası yoktu. Ya da vermek istemiyordu. İlaçları, daha önce başka eczane den aldıkları gibi ücretsiz almak istiyor, Çadır-Kent'deki tüm hastaların bu şekilde ilaç sağladığını söylüyordu. Eczacı, bir kaç telefon konuşması yaparak kısa araştırmasını tamamladı. Olan biteni anlamıştı. Her şey daha önceden planlanıyor-

du. Hastalar reçetelerinin arkasına yazılı bir muvazaalı eczaneyi arayıp bulmak zorunda kalıyor, ilaç ve tıbbi malzeme ihtiyaçlarını ancak oradan ücretsiz sağlayabiliyorlardı. Arada bir yolunu şaşırıp o Eczaneyi bulamayanlara da işte böyle iyiliksever delikanlılar yardımcı olmaktadır.

Adı geçen tek eczane ise kısa aralıklarla o ilin Sosyal Dayanışma ve Yardım İşleri Müdürlüğü'ne müracaatla ilgili tartışarak daha adil bir düzen getirmek istedi. Amacı, bütün eczaneleri devre dışı bırakarak reçetelerin arkasına kendi isimlerini yazdıran eczane ile birlikte her eczane-nin hizmet vermesini sağlayarak mültecilerin de kapı kapı dolaşmalarını önlemektir. Sağlık ve Sosyal Yardım Müdür Yardımcısı'nın yaklaşımı çok ilginç oldu. Oda Yöneticilerine;

Şikayetler çoğalınca Eczacı Odası durumu anlatmak üzere ilin Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü'ne müracaatla olayı tartışarak daha adil bir düzen getirmek istedi. Amacı, bütün eczaneleri devre dışı bırakarak reçetelerin arkasına kendi isimlerini yazdıran eczane ile birlikte her eczane-nin hizmet vermesini sağlayarak mültecilerin de kapı kapı dolaşmalarını önlemektir. Sağlık ve Sosyal Yardım Müdür Yardımcısı'nın yaklaşımı çok ilginç oldu. Oda Yöneticilerine;

—“Arkadaşlar bunda telaş edilecek önemli bir husus görmüyorum. O eczane-nin adını da reçetelerin arkasına ben yazdırıyorum. Kolay bulunsun diye. (Bu eczane-kentin en uzak semtlerinden birindedir merkeze yaklaşık 7-8 km uzaktadır.)

Hal Aklıma gelmişken söyleyeyim. Benim bu eczane ile uzaktan yakından bir ilişkim, bir tanışıklığım da yoktur. Yanlış anlaşılmasın. Ben adamı görmedim bile...”

Uzun bir duraklamadan sonra:

—“Ama isterseniz 10 günde bir de-ğıştireyim. Biz hafta sonları Vali Muavinleri ile toplanıyoruz, konuyu bir de orada açayım. Malum ya, Olağanüstü Hal Bölgesi sınırları içindeyiz. Pek böyle şikayette, yazıp çizmekle netice alınmaz!”

Müdür Yardımcısı'nın sözleri pek doyurucu gelmedi Oda Yöneticilerine. Hatta biraz da umursamazlığını “Olağanüstü Hal” koşulları ile bitişmesini kuşku ile karşıladılar. Bir süre sonra yine reçetelerin arkasına başka bir eczane-nin adı yazılmaya başlandı. Ama yine tek bir eczane-nin. Dertlerini Sağlık Müdürlüğüne anlatamamış bu uygulama ile bazı çevrelerin işlerinin TIKIRINDA! gitmesine şimdilik engel olmadılar ve bu aşamada TEB Merkez Heyeti aracılığı ile İl Valiliğine duyur-maya karar verdiler.

BASINDAN SEÇMELER

● Alman Tıp Dergisi Münchener Wochenzeitschrift kalp krizini önleyici etki-siyle Aspirini yalın ilacı seçti. Aspirin bağışıklık sistemine direnç kazandırdığı için de birçok doktorun dikkatini çek-mektedir. 15 Aralık 1988 Cumhuriyet

● Dr.Ziya ÖZEL hakkında Türk Tabipleri Birliği tarafından verilen "6 ay meslekten men" kararı İdare Mahkemesin-ce 60 gün süre ile durduruldu. Avukat Burhan APAYDIN Dr.Ziya ÖZEL'in NO Ekstresiyale hasta tedavi etmesi için yasal bir engel kalmadığını belirterek "Dr.Özel kısa bir süre sonra Marmaris'te hasta ka-buğine başlayacak" dedi.

Türk Tabipleri Birliği İkinci Başkanı Prof.Dr.Kazım TÜRKER, Dr.Özel'in mes-leğine geri dönmemesinin "NO" Ekstresi kullanması anlamına gelmediğini söyledi. Bu arada "Zakkum"un yasaklanması, zak-kum tedavi ücretlerini iki katına yükseltti. Güneş 15 Aralık 1988

● İ.Ü.T.F. Öğretim üyelerinden Doç.Dr. Ayhan Canberk, eczanelerde satılan grip ilaçlarının doktora danışmadan alınma-ması gerektiğini söyledi. Ayrıca "Anti-biyotiklerin gribe hiç bir yararı yoktur. Aksine gereksiz yere alındığı için böb-reğe karaciğere ve kemikliğine zararı olabilir" dedi. Güneş- 15 Aralık 1988

● Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına 2000 den fazla ilaca % 5-6 oranında zam yapıldı. İlaç fiyatlarına ilişkin 12 Aralık tarihli 43 sayfalık liste Türk Eczacıları Birliği ve Vafiliklere gönderildi. 9 Ka-sım'da da yine 2000 den fazla ilaca % 5-6 oranında zam yapılmıştı. 16 Aralık 1988

● Bursa Eczacı Odası; 17 Aralıkta "Türkiye'de İlaç Gerçeği Konulu" bir panel düzenledi. Panelde Yurtoğlu İlaç Firması sahibi Dr.Cengiz Yurtoğlu, TEB Merkez Heyeti üyesi Nejat Vardar, Gazi Univ. Ecz.Fak. öğretim üyesi ve TEB Denetleme Kurulu Başkanı Okan Atay, Bursa Eczacı Odası Başkanı Hüseyin Yüksel ve Bursa Eczacı Odası Yönetim Kurulu üyesi Ecz.Didem Payaşoğlu katıldı. Ticaret 16 Aralık 1988

● Kraliyet Eczacılar Derneği Disiplin Komitesi Kıbrıs Türk Eczacısı Halil Özdemir'i bazı sporculara ve jimnastik salonu sahiplerine dopingli ilaç sattığı için mes-lekten attı. Belde 16 Aralık 1988

● Sağlık Bakanı Nihat Kitapçı Dr.Ziya Özel'in 11.Madde dışına çıkıp, hastane kurmasına izin vermeyeceklerini söyledi. 16 Aralık 1988 Güneş